

Оформлення цитувань та посилань

к.пед.н., доц. Резнік Світлана Миколаївна

Для чого потрібно коректне оформлення тексту та літератури?

- Полегшене сприйняття для читачів
- Єдині стандарти професійного академічного середовища
- Можливість легко зрозуміти всі потрібні данні для пошуку джерела, на яке послався автор

Уберто Еко про оформлення літератури:

Ці правила мають велике значення, постарайтеся добре освоїтися з ними. Зокрема, переконайтеся, наскільки вони функціональні, як вони допомагають і вам, і читачеві впізнати книгу, про яку йдеться.

До того ж норми бібліографічного опису представляють собою, так би мовити, красу наукового етикету. Їх дотримання вказує на звичку до науки, а їх порушення виявляє вискочку і неуча і нерідко кидає ганобливу тінь на роботу, здавалося б, пристойну на перший погляд.

Ритуал. Можна сказати – церемонія. Так! Але не безглузда, не порожня церемонія.

Таким же чином влаштований світ спорту, світ колекціонерів марок, преферансистів, політиків: хто плутається у професійних жестах чи термінах, викликає настороженість. Він – «не свій», сторонній. Намагайтеся дотримуватися статуту наукового монастиря.

Зокрема, майте на увазі: обговорювати доцільність якихось правил та заперечувати їх може лише той, хто знає ці правила і здатний довести, що вони неспроможні, що вони обмежують. Щоб протестувати проти підкреслення (або виділення курсивом) назв книг, треба як мінімум знати, що назви підкреслюються (виділяються курсивом), а також навіщо вони підкреслюються

Для чого потрібна цитата:

- Підтвердження своєї думки, своїх аргументів
- Наведення альтернативної точки зору
- Аналіз стану досліджень
- Теоретичний аналіз сутності явища, поняття

Посилатися потрібно на авторитетні наукові джерела

У науковому тексті не може бути цитування, представлення ідей, теорій з інших джерел без:

- критичного аналізу,
- власної інтерпретації,
- власного узагальнення,
- висновків тощо

Цитування:

- Повинно бути обґрунтованим
- Має бути зрозумілою наукова значущість наведених цитат
- **Слідування цитат одна за одною без належного авторського аналізу створює враження несаможитності всієї роботи в цілому**

Відсилка до автора та твору має бути ясною

Приклад не коректного тексту:

В дослідженні цього поняття немає єдиної точки зору.

«Готовність – це складний, цілеспрямований прояв особистості, який має динамічну структуру і між компонентами якого існує функціональна залежність» [71, с. 50-51].

Інший погляд на ...

Відсилка до автора та твору має бути ясною

Корректні посилання:

В дослідженні цього поняття немає єдиної точки зору.

Л. Кандибович вважає, що «готовність – це складний, цілеспрямований прояв особистості, який має динамічну структуру і між компонентами якого існує функціональна залежність» [71, с. 50-51].

Інший погляд на ...

Відсилка до автора та твору має бути ясною

- **Не вірно** наводити певну точку зору, ідею, яку потрібно підтвердити аргументами та посиланнями, як загальновідомий факт
- Зокрема, не коректно посилатися на абстрактних вчених без зазначення прізвищ авторів та/або без конкретних посилань на праці: “Вчені дійшли висновку..”, “Деякі вчені...”, “У сучасних дослідженнях...”

Приклад:

Низка вчених вважає, що ефективність діяльності університетів забезпечується використанням новітніх технологій. Важливо також..

При цитуванні часто використовуються такі словосполучення:

- О. Іванов вважає, що «...»
- О. Іванов відзначає, що «...»
- О. Іванов вказує, що «...»
- Як стверджує О. Іванов, «...»
- Згідно з уявленням О. Іванова, якості - це «...»
- За словами О. Іванова, щоб «...»
- На думку О. Іванова, щоб «...»
- Як справедливо зазначає О. Іванов, «...»
- О. Іванов наголошує на тому, що «...»
- З точки зору О. Іванова, «...»
- О. Іванов підкреслює, що «...»

Коректне оформлення посилань

- Дослівне цитування – текст цитати потрібно брати у лапки
- Текст цитати має бути абсолютно точними
- Якщо пропускається текст у цитаті, це позначається трьома крапками (...)
- Якщо автор наукового дослідження робить у чужій цитаті певні виділення (курсив, розрядка, жирний шрифт тощо), щоб акцентувати увагу на певному понятті чи фразі, то слід в дужках зробити відповідне застереження, вказуючи власні ініціали. Наприклад, (*виділено мною.* – Н. С.), (*курсив наш.* – Н. С.), (підкреслено мною. – Н. С.) і т.д.
- При цитуванні не з першоджерела вказується (*цитується за...*)

Позатекстове посилання (ДСТУ 8302:2015)

- 5.4.6 Якщо в тексті згадують конкретну частину тексту документа, після неї можна зазначати (у квадратних дужках) порядковий номер позатекстового бібліографічного посилання та сторінку, на якій подано цей об'єкт посилання. Між поданими відомостями проставляють знак «кома».

- ***Приклади***

У тексті:

[2, с. 28]; [2, с. 154].

- У позатекстовому посиланні:

2. Нагайчук Н. Г. Фінанси страхових компаній : навч. посіб. Київ : УБС НБУ, 2010. 527 с.

Позатекстове посилання (ДСТУ 8302:2015)

•Приклад 2

•У тексті:

Правила банківського кредитування підприємств державної форми власності викладено у навчальному посібнику «Кредитування та ризики» (автори Денисенко М. П., Догмачов В. М., Кабанов В. Г.) [35].

•У позатекстовому посиланні:

35. Денисенко М. П., Догмачов В. М., Кабанов В. Г. Кредитування та ризики : навч. посіб. Київ, 2008. 213 с.

Позатекстове посилання

- Посилання на декілька джерел у квадратних дужках виокремлюється крапкою з комою
- Прізвища подаються по алфавіту
- ***Приклад:***

Поняття готовності у своїх працях аналізують М. Дяченко, Л. Кандибович, Є. Клімов, В. Крутецький, Д. Узнадзе та ін. [12; 32; 36; 211].

Приклад цитування:

Ю. Кофейнікова наголошує, що «характер спільного навчання обумовлений цілями, змістом процесу навчання, методами, прийомами, засобами, видами діяльності учнів» [4, с. 97].

Ще декілька правил:

- Перефразування тексту – посилання після такого перефразування.
- Якщо обсяг перефразування – більше одного абзацу, посилання має бути у кожному абзаці
- На графічні матеріали, рисунки, формули, статистичні данні, які беруться з певних джерел, також потрібні посилання
- Ініціали цитованих авторів вказуються перед прізвищем, а не після нього
- Лапки в цитаті мають відрізнятися від лапок цитати («»).
- Зазвичай такі: (“ ”)

Стилi цитування та бiблiографiчний опис списку джерел оформлюються:

- ДСТУ 8302:2015
- АРА стиль
- MLA стиль
- Harvard style
- Chicago/Turabianstyle стиль
- та iншi

***Дякую за
увагу та
бажаю успіху!***

